Súd:	Okresný súd Poprad
Spisová značka:	25C/5/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8725200419
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Lucia Baštová
ECLI:	ECLI:SK:OSPP:2025:8725200419.3

Rozsudok pre zmeškanie

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Luciou Baštovou v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D. E., 2/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D. E., 3/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D. E., 4/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D. E., 5/ F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D. E., všetci právne zastúpení JUDr. Pavlom Zavackým, advokátom, so sídlom Hradné námestie 77/29, 060 01 Kežmarok, IČO: 42 029 171, proti žalovanému: Borma Group, s. r. o., so sídlom Tomášikova 12573/50E, 831 04 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 50 333 593, o náhradu nemajetkovej ujmy za spôsobenú smrť s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 1./ rade sumu 15.000,- eur, žalobcovi v 2./ rade sumu 15.000,- eur, žalobcovi v 3./ rade sumu 10.000,- eur, žalobkyni v 4./ rade sumu 10.000,- eur a žalobkyni v 5./ rade sumu 10.000,- eur z titulu nemajetkovej ujmy, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcom v 1./, 2./, 3./, 4./ a 5./ rade p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne po právoplatnosti rozsudku súd samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia 1/ až 5/ žalobou doručenou Okresnému súdu Poprad, pracovisko Kežmarok dňa 04.02.2025 žiadali, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 60.000,- eur, a to žalobcom 1/ a 2/ po 15.000,- eur a žalobcom 3/ až 5/ každému z nich po 10.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy a na náhradu trov konania.

2.1 Žalobu odôvodnil tým, že dňa 26.05.2023 vykonával pre žalovaného ako zamestnanec pracovnú činnosť neb. H. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom C. XX/XX, XXX XX D. E. na stavbe v areály bývalej tehelne nachádzajúcej sa na adrese I. D. J. XXXX, XXX XX C.. Pred fyzickým výkonom pracovnej stavebnej činnosti mu bola riadne zadelená práca na azbestocentovej streche stavby, kde vyšiel po rebríku a následne ručným akumulátorovým náradím odstraňoval skrutky z platní, ktoré potom podával ďalšiemu zamestnancovi. Takýmto spôsobom bola strešná krytina rozoberaná približne 30 minút, následne sa pod ním zlomila jedna zo strešných azbestocentových tabúľ, následkom čoho sa prepadol z azbestovej strechy z výšky približne šesť metrov na tvrdú plochu, čo mu spôsobilo mnohopočetné zranenia hlavy a v hrudnej oblasti nezlučiteľné so životom.

2.2 Do svojej smrti býval neb. H. B. v spoločnej domácnosti so žalobcami 1/ až 5/. Bol poberateľom invalidného dôchodku a vykonával stavebnú činnosť pre žalovaného, a preto jeho mesačný príjem približne vo výške v sume 1.100,- eur tvoril značnú časť rodinného rozpočtu. Súčasne popri práci pomáhal rodičom- žalobcovi 1/ a 2/ nielen finančne (napr. vo forme zakúpenia potravín alebo liekov), ale aj fyzickou pomocou s domácimi prácami, nakoľko sú osoby vyššieho veku s pomerne závažnými zdravotnými problémami, ktoré im zamedzujú vykonávať pracovnú činnosť a fyzické domáce práce na rodinnom dome, v ktorom spoločne bývali. Po smrti syna začala jeho matka - žalobkyňa 1/ navštevovať psychiatrickú ambulanciu D. K. L. M. N., kde doposiaľ podstupuje liečbu z dôvodu depresie a úzkosti,

ktoré začali smrťou jej milovaného syna. Rovnako tak jeho otec - žalobca 2/ a brat - žalobca 3/ trpia útrapami, depresiami a nechuťou do jedla, ktoré začali jeho smrťou, nakoľko sa vnútorne nevedia zmieriť z jeho stratou, s ktorou sa nebudú vedieť vyrovnať do konca života, a preto aj pravidelne navštevujú jeho miesto posledného odpočinku. Stratou syna a súrodenca prišli ako rodina o významnú časť rodinného mesačného rozpočtu, ktorá ma aj nepriaznivý dopad na zabezpečovanie základných potrieb pre život rodičov, nakoľko sú dlhodobo nezamestnaní. Jeho smrť má nepriaznivý dopad aj na jeho sestru - žalobkyňu 4/, ktorá je matkou štyroch detí a ako samo-živiteľka je toho času poberateľkou iba materskej dávky, aj preto jej nebohý brat vypomáhal pravidelne poskytovaním finančných prostriedkov na zabezpečenie základných potrieb pre maloleté deti, zabezpečovaním starostlivosti či výchovy, nakoľko boli na seba vzájomne citovo naviazaní a chcel, aby mali lepší život ako mal on sám. Rovnako mala zásadný nepriaznivý dopad jeho smrť aj na žalobkyňu 5/, nakoľko nečakaná smrť brata jej spôsobila depresie a úzkosti, ktoré vyvolali predčasný pôrod, pretože v čase jeho smrti bola v 7. mesiaci tehotenstva. Následkom toho bol vznik pretrvávajúcich zdravotných problémov jej predčasne narodenému synovi, ktorého vývoj nemal do toho času žiadne nepriaznivé prognózy z pohľadu na zdravotný stav.

2.3 Pri uplatňovaní svojho nároku poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/93/2008, ktorý potvrdzuje originalitu práva pozostalých žalobcov domáhať sa na súde ochrany pred neoprávneným zásahom do ich osobnosti. V zmysle ustanovení § 11 až 13, § 420 Občianskeho zákonníka, čl. 19 ods. 2 Ústavy SR a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd si uplatňujú od žalovaného náhradu nemajetkovej ujmy, a to z dôvodov, že medzi nimi existovali vzájomné sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy, vytvorené v rámci ich súkromného a citového života, ktoré boli pretrhnuté neoprávneným zásahom do práva na súkromie ako následok porušenia práva na život neb. H. B.. Porušením práva na jeho život bola narušená celistvosť rodiny, čím došlo k nenapraviteľnému zásahu do rodinného a súkromného života žalobcov 1/ až 5/, ktorého následky sú trvalé a neodstrániteľné. V dôsledku jeho tragickej smrti došlo u nich k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovaného dieťaťa a súrodenca, a tým aj k ich ochudobneniu do budúca v súvislosti s rozvojom a užívaním spoločného rodinného života za jeho prítomnosti. Pociťujú stratu najmä v citovej oblasti, nakoľko jeho smrťou stratili jeho lásku k rodine a radosť s ním prežívanú. Doposiaľ sa nevedia zmieriť a vyrovnať s jeho smrťou, v dôsledku čoho pociťujú úzkosť, smútok, zúfalstvo či pocit bezbrannosti, a preto morálna satisfakcia podľa nich nie je postačujúca. Intenzita a okolnosti protiprávneho zásahu do práva na jeho život zanedbaním zákonnej povinnosti žalovaného ako zamestnávateľa, odôvodňujú priznanie finančného zadosťučinenia, t. j. nemajetkovej ujmy v peniazoch, nakoľko ujma, ktorú žalobcovia 1/ až 5/ utrpeli je trvalá a v danom prípade nie je možné uskutočniť žiadnu nápravu. Nenapraviteľný následok spôsobený protiprávnym konaním žalovaného, všetky útrapy, ktoré prežili, prežívajú a do konca svojho života budú prežívať, sú spojené s dôsledkom spôsobnej smrti ich milovaného syna a súrodenca neb. H. B..

3. Podľa § 273 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v účinnom znení (ďalej len „Civilný sporový poriadok“), súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak
a) uznesením uložil žalovanému povinnosť v určenej lehote písomne vyjadriť sa k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a žalovaný túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplnil,
b) v uznesení podľa písmena a) poučil žalovaného o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
c) doručil uznesenie podľa písmena a) žalovanému do vlastných rúk.

4. Podľa § 275 Civilného sporového poriadku, odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

5. Podľa § 277 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku, ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať. Návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

6. Uznesením č. k. 25C/5/2025-98 zo dňa 31.03.2025 súd uložil žalovanému, aby sa v lehote 15 dní od doručenia uznesenia písomne vyjadril k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V uznesení ho zároveň poučil, že ak túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplní, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie podľa § 137 písm. a) Civilného sporového poriadku, ktorým žalobe vyhovie. Predmetné uznesenie bolo spolu so žalobou, jej prílohami a poučením o procesných právach a povinnostiach strán sporu žalovanému doručované do vlastných rúk a jeho doručenie do vlastných rúk bolo žalovaným riadne, v súlade ustanovením § 111 ods. 1 a § 109 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdené na potvrdení o doručení písomností (doručenke) nachádzajúcej sa v súdnom spise, a to dňa 18.04.2025.

7. Žalovaný sa v uznesením určenej lehote k žalobe nevyjadril, žalobcom uplatnený nárok nespochybnil, a tak súd o podanej žalobe, ktorá je žalobou o splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) Civilného sporového poriadku rozhodol bez nariadenia pojednávania rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 273 Civilného sporového poriadku. Rozsudok pre zmeškanie bol verejne vyhlásený dňa 10.10.2025 miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 10.09.2025, strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku pre zmeškanie nedostavili.

8. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného - kontumačný rozsudok predstavuje následok procesnej pasivity žalovaného v sporovom konaní, keďže v kontradiktórnom procese majú byť nositeľmi procesnej iniciatívy sporové strany a teda žalovaný, ak má v spore procesne obstáť, musí vyvíjať iniciatívu vo forme svojej procesnej obrany. Civilný proces sporový sa riadi (okrem iného) princípmi dispozičným a prejednacím, princípom kontradiktórnosti, princípom koncentrácie a (s ním spojeným) princípom formálnej pravdy. Za „svoj“ výsledok konania je plne zodpovedná sporová strana. V klasickom sporovom konaní súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov, ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu teda nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“ či „materiálnej“ pravdy, ale zistiť skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán.

9. Predpoklady pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného bez nariadenia pojednávania vyplývajú z citovaného ustanovenia § 273 CSP. Vyjadrenie žalovaného k žalobe predstavuje základnú povinnosť tvrdenia žalovaného v konaní, ktorej absencia predstavuje porušenie súčinnosti súdu a sporových strán pri rýchlom a efektívnom skončení sporu. Ak sa žalovaný riadne a včas k žalobe nevyjadrí a v uznesení, ktorým bol k splneniu tejto povinnosti vyzvaný, bol poučený o možnosti tejto procesnej sankcie, môže súd rozhodnúť už vo fáze konania pred pojednávaním kontumačným rozsudkom. Rozsudkom pre zmeškanie žalovaného možno rozhodnúť len vtedy, ak ide o žalobu o splnenie povinnosti. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. Skutkovým základom kontumačného rozsudku bez nariadenia pojednávania je žalobcom tvrdený skutkový stav, t. j. kontumačne sa vyhovie žalobcom tvrdenému nároku. Ak súd dospeje k názoru, že žalobcom tvrdený skutkový stav nie je sporný a súčasne sú kumulatívne splnené zákonné podmienky podľa § 273 CSP, môže vydať kontumačný rozsudok v neprospech žalovaného. Rozsudok pre zmeškanie sa nevydáva po štandardnom vykonaní dokazovania ani po právnom posúdení veci, preto odôvodnenie tohto rozsudku obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie (k tomu bližšie pozri Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku autorov Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Praha: C. H. Beck., 2016, komentár k § 273).

10. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

11. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

12. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

13. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

14. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods.1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

15. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

16. Podľa § 15 Občianskeho zákonníka po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

17. Vzhľadom k tomu, že boli splnené všetky procesné podmienky ustanovené v § 273 a § 276 Civilného sporového poriadku, a nakoľko sa žalovaný k podanej žalobe nevyjadril, nárok ani čo do základu, ani čo do výšky, alebo rozsahu svojej zodpovednosti nijako nerozporoval, a to napriek výzve zo strany súdu, pričom bol poučený o možnosti rozhodnutia súdu o žalobe rozsudkom pre zmeškanie, rozhodol súd o žalobe žalobcu bez nariadenia pojednávania rozsudkom pre zmeškanie.

18. Na zdôraznenie dôvodnosti svojho rozhodnutia súd k žalobcom uplatnenej nemajetkovej ujme uvádza, že spôsobenie úmrtia člena rodiny je vo všeobecnosti neoprávneným zásahom do súkromia členov rodiny a primeraným zadosťučinením je i náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nárok fyzickej osoby na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemá povahu škody, spočívajúcej v zmenšení majetku poškodeného (§ 420 Občianskeho zákonníka), pretože ide o tzv. morálnu škodu, ktorá nie je pojmom záväzkového práva. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je jedným z niekoľkých relatívne samostatných prostriedkov ochrany práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako čisto osobné právo na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nepostačuje. Jednotlivec sa môže domáhať náhrady za nemateriálnu ujmu spočívajúcu v zásahu do osobnostných práv cestou ochrany osobnosti podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka. Pre vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo iba ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, tento zásah musí byť neoprávnený (protiprávny) a musí tu existovať príčinná súvislosť medzi zásahom a neoprávnenosťou (protiprávnosťou) zásahu.

19. Vychádzajúc aj z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 5Cdo/265/2009, sp. zn. 2Cdo/194/2011) súčasťou práva na ochranu súkromia je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobenej protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby zakladá právo domáhať sa ochrany osobností podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti.

20. V súlade s ustanovením § 275 Civilného sporového poriadku odôvodnenie tohto rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Plný úspech žalobcov vo veci odôvodňuje podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku priznanie plnej náhrady trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods. 1 Civilného sporového

poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodol v II. výroku tohto rozsudku tak, že žalobcom 1/ až 5/ priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením. Pri ustálení tarifnej odmeny za právny úkon bude právny zástupca žalobcov postupovať podľa § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e je prípustné (§ 356 písm. b) Civilného sporového poriadku) okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia a odvolania proti výroku o trovách konania.

Podľa § 277 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku, ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať. Návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel.

V prípadoch, kedy je možné podať odvolanie, je možné ho podať do 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Poprad.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.